

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι τοπικές γεωργικές ποικιλίες και οι πολλαπλές διαστάσεις τους

Οι τοπικές γεωργικές ποικιλίες που αφορούν τα ετήσια είδη ονομάζονται επίσης τοπικοί πληθυσμοί, ντόπιες ποικιλίες, παραδοσιακές ποικιλίες, ποικιλίες αγροτών. Οι παραδοσιακές ποικιλίες των πολυετών ειδών είναι γνωστές ως γηγενείς ποικιλίες αφού υπάρχουν στον τόπο μας εκατοντάδες ή και χιλιάδες χρόνια, όπως η ελιά, η συκιά και η άμπελος και άλλα οπωροφόρα. Η γενετική ποικιλομορφία που τις χαρακτηρίζει, τις βοηθάει να εξελίσσονται και να προσαρμόζονται και να παρουσιάζουν ανθεκτικότητα σε βιοτικές και αβιοτικές καταπονήσεις. Η δημιουργία του και διατήρησή τους συνυφάινεται με την ζωή των ανθρώπων και συνδέονται στενά με την παράδοση, τα έθιμα, τις διαλέκτους, τις γιορτές και αποτελούν ένα πολιτισμικό αγαθό. Οι τοπικές ποικιλίες περικλείουν ένα σημαντικό μέρος της αγροβιοποικιλότητας και μπορούν να συμβάλουν ως ένας παράγοντας αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης στη γεωργία. Περικλείουν επίσης μια σημαντική οικονομική δυναμική που μπορεί να αξιοποιηθεί σε όφελος των τοπικών κοινωνιών. Οι τοπικές ποικιλίες αποτελούν σημαντικούς φυτογενετικούς πόρους με πολλαπλές διαστάσεις ιστορικές, κοινωνικές, πολιτισμικές, οικονομικές. Πρέπει να διασωθούν, να μελετηθούν και να αξιοποιηθούν για να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητά τους στις μελλοντικές γενεές.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΜΠΕΜΠΕΛΗ ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Πηνελόπη Μπεμπέλη είναι Καθηγήτρια και Διευθύντρια του Εργαστηρίου Βελτίωσης των Φυτών και Γεωργικού Πειραματισμού του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΓΠΑ). Είναι Διευθύντρια του Ινστιτούτου Φυτογενετικών Πόρων και μέλος της τριμελούς συντονιστικής επιτροπής του Ινστιτούτου Σχεδιασμού και Ανάλυσης Πειραμάτων του Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου (ΓΠΑ). Έχει πλούσιο δημοσιευμένο έργο και πολλές ανακοινώσεις σε Εθνικά και Διεθνή Συνέδρια. Έχει συμμετάσχει σε πολλά Εθνικά και Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα στα περισσότερα από τα οποία ήταν επιστημονική υπεύθυνη. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα και δραστηριότητες είναι στην Βελτίωση των Φυτών και στον Γεωργικό Πειραματισμό. Η κ. Μπεμπέλη έχει μεγάλη εμπειρία σε θέματα αγροβιοποικιλότητας και φυτογενετικών πόρων και ιδιαίτερα εγχώριων πληθυσμών (τοπικών ποικιλιών), η οποία έχει αναγνωριστεί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ειδικότερα έχει ασχοληθεί με την συλλογή τοπικών ποικιλιών σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, με τον χαρακτηρισμό και την γενετική περιγραφή εγχώριων πληθυσμών τομάτας, σιταριού, κουκιών, βίγνας και άλλων ειδών με στόχο την διάσωσή τους, την διατήρησή τους και την αξιοποίησή τους. Η κ. Μπεμπέλη έχει τιμηθεί από την Ακαδημία Αθηνών με το Βραβείο Εμμανουήλ Μπενάκη και υπήρξε υπότροφος του Ιδρύματος Fulbright. Έχει συνεργαστεί με επιστήμονες διεθνούς κύρους και έχει διεξάγει έρευνα σε Πανεπιστήμια και Ιδρύματα υψηλού επιπέδου της αλλοδαπής κατά την διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής της διατριβής αλλά και πολλών εκπαιδευτικών της αδειών. Έχει συμμετάσχει σε πολλές επιτροπές και ομάδες εργασίας για θέματα φυτογενετικών πόρων. Έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρείας Γενετικής Βελτίωσης Φυτών. Είναι κριτής σε πολλά διεθνή επιστημονικά περιοδικά.